

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

לשבת קדש פרשת חקת תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נדריים - ל"ד

1. לגבי מה ששינינו לגבי מודר הנאה שמחזיר לו אבידתו, נחלקו רבי אמי ורבי אסי באיזה אופן מדובר. מה הדעות?

א. **לישנא קמא - חד אמר:** דווקא כשנכסי מחזיר אסורין על בעל אבידה, שכיון שמחזיר לו דבר שהוא שלו אינו מהנהגו אלא הוא כמבריה ארי מנכסיו, אבל כשנכסי בעל אבידה אסורין על מחזיר - אסור להחזיר לו כיון שנהנה המחזיר מפרוטה דרב יוסף, שנפטר לתת לעני בשעה שמטפל באבידה, משום שהעוסק במצוה פטור מן המצוה.
וחד אמר: אפי' כשנכסי בעל אבידה אסורין על מחזיר - מחזיר לו, וכיון שפרוטה דרב יוסף לא שכח, אינו נחשב שמהנהגו.

והקשו על הדעה הראשונה [המובא כאן לפי הגירסא שלפנינו, ובר"ן יש גירסא אחרת] - שינינו: מקום שנוטלין עליה שכר, תפול הנאה להקדש.

בשלמא למ"ד אפילו בשנכסי בעל אבידה אסורים על מחזיר, גם מותר לו להשיב, לכן תפול הנאה להקדש, כיון שאם יטול המשיב שכרו נהנה מבעל האבידה, ואם ימחול המשיב, נהנה בעל האבידה.
אבל למ"ד כשנכסי בעל אבידה אסורים על מחזיר לא מחזיר, מדוע תפול הנאה להקדש, הרי נכסי בעל אבידה אינם אסורים על המחזיר. **ותירצו:** דברי המשנה נאמרו רק על מקרה אחד. כשנכסי מחזיר אסורים על בעל אבידה ומחל המחזיר.

ב. **לישנא בתרא - חד אמר:** שהמשנה עוסקת כשנכסי בעל אבידה אסורין על מחזיר, ומשום שפרוטה דרב יוסף לא שכח, אין זה נחשב שמהנהגו, אבל כשנכסי מחזיר אסורים על בעל אבדה - לא יחזיר שהרי מהנהגו.
וחד אמר: אפילו כשנכסי מחזיר אסורים על בעל אבידה - מותר לו להחזיר, שהרי מחזיר לו דבר שהוא שלו.

והקשו על הדעה הראשונה - שינינו: מקום שנוטלין עליה שכר, תפול הנאה להקדש,

בשלמא למ"ד אפילו בשנכסי מחזיר אסורים על בעל אבידה מחזיר, המשנה מתייחסת רק למקרה שנכסי מחזיר אסורים על בעל אבידה ומחל המחזיר על שכרו, ולכן תפול הנאה להקדש.

אבל למ"ד בשנכסי מחזיר אסורין לא מחזיר, כיון שאסור לבעל אבידה להנות מטרחת המחזיר, כיצד יפרש את הדין של 'מקום שנוטלין עליה שכר' הרי המשנה התירה להשיב רק כשנכסי מחזיר אסורין על בעל אבידה ומדוע לא יטול הרי לא נהנה בזה מבעל האבידה אלא נוטל מה שהפסיד בזמן ההשבת אבידה. קשיא.

2. איזו הוראה הביא רבא בהלכות מעילה?

היתה מונחת בתוך ד' אמותיו ככר של הפקר, והקדישה, ואח"כ נטלה לאוכלה - מעל בכולה, אבל אם נטלה ע"מ להורישה לבניו - מעל לפי טובת הנאה שבה. [מה שיחזיקו לו בניו טובה ע"ז].

3. נסתפק רב חייא בר אבין מרבא: אדם שאמר לחבירו 'ככרי עליך', ואח"כ נתן את הככר במתנה למודר, האם נתבטל האיסור כשיצא מרשות המדיר?

צדדי הספק: ככרי אמר לו, ודווקא כשנמצא ברשות המדיר אסור, או שמא עליך אמר לו וככר זה יהיה לך כהקדש אף לאחר שיצא מרשותו.
ענה רבא - פשיטא שאסור ולזה היתה כוונתו, שאל"כ מה שאמר ככרי עליך איזה מקרה בא להוציא בזה, האם מקרה שהמודר יגנוב ממנו את הכיכר, בוודאי שלא... אלא בהכרח באופן זה.
דחה רב חייא בר אבין - יתכן שאין כוונתו לאוסרו לאחר שיתנו במתנה ומה שאמר 'ככרי עליך' כוונתו לאסור אפילו באופן שיזמינו לאכול אצלו שאז עדיין הככר שלו הוא.